

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการบริหารและปัญหาการบริหารหลักสูตรการฝึกเตรียมเขาทำงาน สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมแรงงาน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งเปิดการฝึกแล้วจำนวน 6 แห่ง ในบทนี้จะได้เสนอวิธีดำเนินการวิจัยโดยละเอียด ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร บุคลากรและครูฝึก เกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรการฝึกเตรียมเขาทำงาน สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมแรงงาน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร บุคลากรและครูฝึก เกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรการฝึกเตรียมเขาทำงาน สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมแรงงาน
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร บุคลากรและครูฝึก เกี่ยวกับสภาพการบริหารและปัญหาการบริหารหลักสูตรการฝึกเตรียมเขาทำงานของแต่ละสถาบันฯ

วิธีดำเนินการวิจัย

ก. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหาร บุคลากรและครูฝึกของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานทุกคน ทั้ง 6 แห่งคือ สถาบันฯ กรุงเทพฯ สถาบันฯ ราชบุรี สถาบันฯ ชลบุรี สถาบันฯ ลำปาง สถาบันฯ ขอนแก่น และสถาบันฯ สงขลา กลุ่มประชากรแบ่งเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหาร ประกอบด้วย

- สถาบันฯ กรุงเทพฯ ไคแก ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันฯ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าฝ่ายช่างทั้ง 4 ฝ่าย ไคแก ฝ่ายช่างกลโรงงาน ฝ่ายช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ฝ่ายช่างก่อสร้างและฝ่ายช่างยนต์

ทุกคนรวม 7 คน

- สถาบันฯ ส่วนภูมิภาค ไคแก หัวหน้าสถาบันฯ หัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ไคแก ฝ่ายวางแผนและประสานการฝึก ฝ่ายช่างกลโรงงาน ฝ่ายช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ฝ่ายช่างก่อสร้างและฝ่ายช่างยนต์ ของสถาบันฯ ภูมิภาคทั้ง 5 แห่ง

ทุกคนรวม 30 คน

รวมกลุ่มผู้บริหาร 37 คน

2. กลุ่มบุคลากร ประกอบด้วย

- สถาบันฯ กรุงเทพฯ ไคแก เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในงานวิจัย งานคัดเลือกและประสานการฝึก และงานพัฒนาหลักสูตร ทุกคนรวม 15 คน

- สถาบันฯ ส่วนภูมิภาค ไคแก เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายวางแผนและประสานการฝึกทุกคน รวม 38 คน

รวมกลุ่มบุคลากร 53 คน

3. กลุ่มครูฝึก ประกอบด้วยครูฝึกที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายช่างทั้ง 4 ฝ่าย ทุกคน แยกตามสถาบันฯ ดังนี้

สถาบันฯ กรุงเทพฯ 86 คน

สถาบันฯ ราชบุรี 26 คน

สถาบันฯ ชลบุรี 32 คน

สถาบันฯ ลำปาง 29 คน

สถาบันฯ ขอนแก่น 29 คน

สถาบันฯ สงขลา 26 คน

รวมกลุ่มครูฝึก 228 คน

รวมกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 318 คน

ข ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นในรูปของแบบสอบถาม

1. การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นโดยอาศัยการศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร งานวิจัย และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ สำหรับการสร้างแบบสอบถามได้ดำเนินการดังนี้

1.1 กำหนดขอบข่ายการบริหารหลักสูตร โดยกำหนดเป็น 6 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านอาคารสถานที่ และด้านงบประมาณ

1.2 กำหนดรายละเอียดการบริหารแต่ละด้าน โดยยึดกระบวนการบริหารที่เรียกย่อ ๆ ว่า POSDCoRB

1.3 ศึกษาโครงสร้างการบริหารของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรุงเทพฯ และสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานในส่วนภูมิภาค

1.4 ศึกษาความหมายของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร และหลักสูตรการฝึกเตรียมเข้าทำงาน

1.5 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมข้อ 1 - 4 โดยแยกเป็น 3 ฉบับ คือ ฉบับผู้บริหาร ฉบับครูฝึก และฉบับบุคลากร

1.6 นำแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 18 ท่าน ตรวจสอบแบบสอบถาม(รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในภาคผนวก ข. หน้า 141)

1.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับจากการตรวจแก้ไขแล้ว มาพิจารณาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง โดยความเห็นชอบของอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. ลักษณะแบบสอบถาม แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมี 3 ชุดคือ

- ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร
- ชุดที่ 2 สำหรับครูฝึก
- ชุดที่ 3 สำหรับบุคลากร

ในแบบสอบถามแต่ละชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 เป็นคำตอบเกี่ยวกับสภาพส่วนตัว ลักษณะคำถาม เป็นประเภทตรวจสอบ (Check List)
- ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตร ลักษณะคำถามเป็นประเภทมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีทั้งหมด 6 คำ
- ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตร ลักษณะคำถามเป็นประเภทมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีทั้งหมด 6 คำ

ในส่วนท้ายของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ค. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การบริการทางไปรษณีย์ส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งได้แจกและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่านผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานกรุงเทพฯ

จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้นจำนวน 318 ฉบับได้รับคืนมาและสามารถวิเคราะห์ได้จำนวน 286 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.94 ดังรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

สถาบัน/กลุ่มประชากร	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่รับ	ร้อยละ
สถาบันฯ กรุงเทพฯ			
ผู้บริหาร	7	6	85.71
ครูฝึก	86	75	87.21
บุคลากร	15	15	100.00
รวม	108	96	88.89
สถาบันฯ ราชบุรี			
ผู้บริหาร	6	5	83.33
ครูฝึก	26	23	88.46
บุคลากร	7	5	71.43
รวม	39	33	84.62
สถาบันฯ ชลบุรี			
ผู้บริหาร	6	6	100.00
ครูฝึก	32	30	93.75
บุคลากร	8	8	100.00
รวม	46	44	95.65
สถาบันฯ ลำปาง			
ผู้บริหาร	6	6	100.00
ครูฝึก	29	26	89.66
บุคลากร	8	8	100.00
รวม	43	40	93.02

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถาบัน/กลุ่มประชากร	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่รับ	ร้อยละ
สถาบันฯ ขอนแก่น			
ผู้บริหาร	6	5	83.33
ครูฝึก	29	28	96.55
บุคลากร	8	6	75.00
รวม	43	39	90.70
สถาบันฯ สงขลา			
ผู้บริหาร	6	6	100.00
ครูฝึก	26	22	84.62
บุคลากร	7	6	85.71
รวม	39	34	87.18
รวมทั้งสิ้น	318	286	89.94

ง. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทำการวิเคราะห์โดยลำดับขั้นตอน
ดังนี้

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
มาแจกนับ ตรวจสอบตามรายการ แล้วนำมาหาการร้อยละ และเสนอเป็นตารางประกอบ
ความเรียง

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ
สภาพการบริหารหลักสูตรและปัญหาการบริหารหลักสูตร ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า
มาทำการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 นำค่าถามแต่ละข้อมาเจงนัยหาคความถี่ เพื่อคว่าแต่ละ
มาตราส่วนมีผู้ตอบจำนวนเท่าใด

2.2 กำหนดน้ำหนักคะแนน (weight) ของค่าถามแต่ละข้อ
ดังนี้

สภาพการบริหารหลักสูตร	
มีการปฏิบัติมาก	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4
มีการปฏิบัติปานกลาง	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3
มีการปฏิบัติน้อย	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2
ไม่มีการปฏิบัติเลย	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

ปัญหาการบริหารหลักสูตร	
มีปัญหามาก	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4
มีปัญหปานกลาง	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3
มีปัญหาน้อย	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2
ไม่มีปัญหาเลย	น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

2.3 หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
ของค่าถามรายข้อ รวมทั้ง 6 สถาบัน

2.4 หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
ของค่าถามรายคาน รวมทั้ง 6 สถาบัน

2.5 หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
ของค่าถามรายข้อ แต่ละสถาบัน

2.6 หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
ของค่าถามรายคาน แต่ละสถาบัน

2.7 นำค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าตอบจากค่าถาม
รายคาน แต่ละสถาบัน เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง โดยกำหนดระดับค่าเฉลี่ย

ดังนี้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเสนอผลการวิจัยครั้งนี้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

สภาพการบริหารหลักสูตร

3.51 - 4.00	คิดเป็นค่า	มีการปฏิบัติมาก
2.51 - 3.50	คิดเป็นค่า	มีการปฏิบัติปานกลาง
1.51 - 2.50	คิดเป็นค่า	มีการปฏิบัติน้อย
1.00 - 1.50	คิดเป็นค่า	ไม่มีการปฏิบัติเลย

ปัญหาการบริหารหลักสูตร

3.51 - 4.00	คิดเป็นค่า	มีปัญหามาก
2.51 - 3.50	คิดเป็นค่า	มีปัญหปานกลาง
1.51 - 2.50	คิดเป็นค่า	มีปัญหาน้อย
1.00 - 1.50	คิดเป็นค่า	ไม่มีปัญหาเลย

3. นำแบบสอบถามข้ออื่น ๆ เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด มาเรียบเรียงตามลำดับความถี่มากน้อย เพื่อเสนอต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

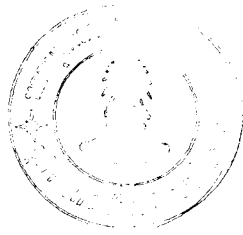
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{การร้อยละของรายการใดๆ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย (Mean)

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละรายการ

N = จำนวนผู้ให้ข้อมูล (57 : 40)

3. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum f (X - \bar{X})^2}{N}}$$

S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f = จำนวนความถี่

X = นำหนักระดับพฤติกรรม

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็น

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (57 : 50)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย